

Sisältö:

Yhteystiedot	4
Työ- ja loma-ajat, periodit ja uusintakokeet	5
Tiedon ja avun äärelle	5
Kallion käytäntöjä	6
Kallion lukion arvoperusta, turvallisen yhteisön pelisäännöt ja järjestyssäännöt	12
Tukea ja apua	16
Opiskelu	16
Terveys ja jaksaminen	20
Talous	24
Ohjeita ja sääntöjä	26
Ylioppilastutkinto	34
Kallion lukion tuntijako	40
Opintotarjottimen lyhenteet	42
Kallion opettajat	44
Kalliolle kukkulalle...	46
Tuntikiertokaavio	48

Toimittaja: Ari-Pekka Niemi

Taitto: Emilia Lehtinen

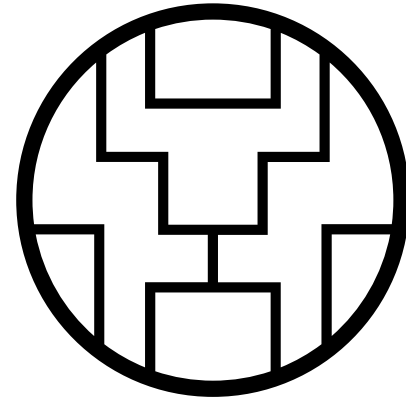
Kuvittajien ohjaus: Kasper Mäki-Reinikka

Kansi: Anni Rantanen

Piirroksiset: Romeo Keijupuro, Roosa Laitinen, Malin Lehtonen,

Stella Nordlund, Anni Rantanen ja Hermanni Somersalmi.

Helsinki 2024

Kallion lukion

opinto-opas

2024 - 25

Kallion lukio

<https://www.hel.fi/fi/kasvatus-ja-koulutus/kallion-lukio>

www.facebook.com/KallionLukio

www.instagram.com/kallionlukio

käyntiosoite: Porthaninkatu 15, 00530 Helsinki

postiosoite: PL 53302, 00099 Helsingin kaupunki

Pengerkadun tilat: Pengerkatu 5, 00530 Helsinki

Yhteystiedot:

Rehtori Ari Mäkinen	09 3108 4425, 050 401 3095
Apulaisrehtori Ari-Pekka Niemi	09 3108 4460, 040 672 4552
Kanslia, lukiosihteerit Auli Kivi-Nieminen	09 3108 4426
Opinto-ohjaaja Seikku Eerolainen	040 589 2774
Opinto-ohjaaja Anu Laitinen	040 334 8564
Opinto-ohjaaja Jarno Ruisniemi	050 402 5564
Erityisopettaja Natalia Düssel	050 547 4278
Terveystieteidenhoitaja Hanna Mönkäre	040 147 5563
Psykologi Mirja Färkkilä-Järvinen	040 575 1803
Psykologi Jenna Rintaluoma	040 705 8237
Kuraattori Maria Lahti	040 160 5259
Kohdevastaava Josi Heikkinen	050 431 2315
Kouluravintola, ruokapalveluvastaava Mari Vikstén	09 3108 4429

Pengerkadun puhelinnumerot:

Kohdevastaavat Josi Heikkinen	050 431 2315
Bill Kempainen	050 476 5862

Työ- ja loma-ajat, periodit
ja uusintakokeet

Työ- ja loma-ajat

Syyslukukausi 8.8.–20.12.2024

Syysloma 14.–18.10.2024

Joululoma 21.12.2024–6.1.2025

Kevätlukukausi 7.1.–31.5.2025

Lauantaityöpäivä 18.1.2025

Talviloma 17.–21.2.2025

Periodit

1. 8.8.–27.9.2024

2. 30.9.–26.11.2024

3. 27.11.2024–4.2.2025

4. 5.2.–3.4.2025

5. 4.4.–31.5.2025

Arviointiviikot

1. 19.–27.9.

2. 18.–26.11.

3. 27.1.–4.2.

4. 26.3.–3.4.

5. 19.–28.5.

Uusintakokeet

Uusintakokeet järjestetään erikseen ilmoitettavissa luokissa klo 16.30–19.30.

1. to 22.8. (ilm. 15.8.)

2. to 24.10. (ilm. 22.10.)

3. to 12.12. (ilm. 10.12.)

4. to 6.3. (ilm. 4.3.)

5. ti 29.4. (ilm. 25.4.)

Muissa lukioissa opiskeltujen opintojen osalta uusintakokeiden ilmoittautumiskäytännöt ja -ajankohdat selviävät ko. opintojakson opettajalta.

Tiedon ja avun äärelle

Kanslia on auki koulupäivinä noin klo 8.30–15.15. Lukiosihteeriltä saat apua mm. KELAn tukiin ja läsnäolotodistuksiin liittyvissä asioissa. Ilmoita kansliaan, jos osoitteesi, puhelinnumerosi tai kutsumanimesi vaihtuu. Käyttämämme ilmoittautumis- ja anomuslomakkeet löydät hallinnon käytävän perältä seinällä olevasta asiakirjalokerikosta.

Wilman osoite on helsinki.inschool.fi. Wilmasta löydät mm. lukujärjestykset, omat opintosuorituksesi ja tärkeitä sähköisiä lomakkeita. Wilma on myös tärkein viestintäväline opiskelijoiden ja koulun henkilökunnan välillä, joten siellä on syytä piipahtaa jokaisena koulupäivänä.

Sähköpostiosoite jaetaan jokaiselle opiskelijalle. Tunnuksen muoto on etunimi.sukunimi@edu.hel.fi. Sinut on saatava kiinni tästä sähköpostioitteesta opiskeluun liittyvissä asioissa. Jos käytät mieluummin jotain toista sähköpostia, aseta edu.hel.fi-postitsi päätyämään sinne.

Kotisivuilta löydät kaikkea hyödyllistä: lukuvuoden tiivistetyn tapahtumakalenterin, uutisia tulevista tapahtumista, koko opetustarjontamme kuvaavan opintoesitteen jne. Käynti osoitteessa <https://www.hel.fi/fi/kasvatus-ja-koulutus/kallion-lukio> kannattaa. Tutustu myös Kallion someileihin osoitteissa www.facebook.com/KallionLukio, www.instagram.com/kallionlukio ja <https://www.tiktok.com/@kallionlukio>.

KALLION KÄYTÄNTÖJÄ

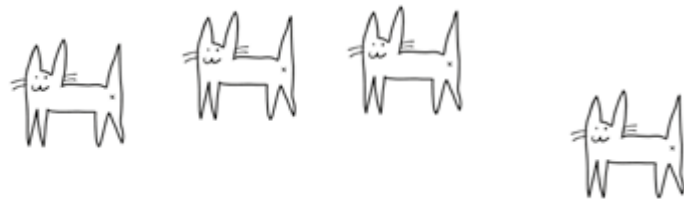
Tuntikiertokaavio

Kallion lukiossa oppitunnin pituus on 75 minuuttia. Alla olevasta tuntikiertokaaviostamme näet, miten kunkin opetusrivin oppitunnit sijoittuvat lukujärjestykseen. Tuntien alkamisajat ja muu päiväjärjestyksemme on kuvattu vielä tiivistetyksi oheisessa listassa. Tuntikiertokaaviossa kaupungin lukioiden yhteiset rivit ovat 6, 7 ja 8 – useiden lukioiden yhteiset opinnot järjestetään siis noilla riveillä. Huomaa, että jos oppituntisi pidetään jossain toisessa lukiossa, noudatat sen aikatauluja.

Kallion lukion ja Helsingin kuvataidelukion tuntikiertokaavio

	maanantai	tiistai	keskiviikko	torstai	perjantai
8.10–9.25 (8.20–9.35 HKTL)	7 kaupunki	2	4	1	5
9.25–9.45 (9.35–9.45 HKTL)	valitunti	valitunti	valitunti	valitunti	valitunti
9.45–11.00	6 kaupunki	3	5	3	4
11.00–12.00	ruokailu	ruokailu	ruokailu	1. ruokailu RO	ruokailu
12.00–13.15	5	6 kaupunki	JOUSTO 12.00–13.15	6 kaupunki	2
13.15–13.30	valitunti	valitunti	ei valituntia	valitunti	valitunti
13.30–14.45	4	7 kaupunki	1 13.15–14.30	7 kaupunki	3
14.45–15.00	valitunti	valitunti	valitunti 14.30–14.45	valitunti	valitunti
15.00–16.15	1	8 kaupunki	2 14.45–16.00	8 kaupunki	8 kaupunki
16.15–17.30	*	*	*	*	*

Rivit 6, 7 ja 8 ovat kaikkien kaupungin lukioiden yhteisiä.

Päiväjärjestys

H.S.

1. tunti	8.10–9.25	keskiviikon poikkeusajat:	
päivänavaus	9.30–9.40 salissa	ruokatunti	11.00–12.00
2. tunti	9.45–11.00	JOUSTO	12.00–13.15
ruokatunti	11.00–12.00	3. tunti	13.15–14.30
3. tunti	12.00–13.15	4. tunti	14.45–16.00
4. tunti	13.30–14.45	5. tunti	16.00–17.15
5. tunti	15.00–16.15		
6. tunti	16.15–17.30		

Lounastunti

Porthaninkadun kolmannesta ja neljännestä kerroksesta mennään ruokailuun pääsääntöisesti klo 11.00, toisesta kerroksesta klo 11.15. Porthaninkadun saleista, Pengerkadulta sekä kaikilta pidennetyiltä oppitunneilta (lähinnä taideaineista ja liikunnasta) mennään ruokailuun klo 11.30.

Torstaisin lounasvuoro määräytyy ryhmänohjaustuokion ajankohdan mukaan niin, että syömään mennään joko klo 11.00 tai 11.30 – myös silloin, jos sinulla itselläsi ei satu kuluvalle viikolla olemaan ryhmänohjausta.

Ohjeistettuja ruokailuaikoja on noudatettava, jotta kaikki mahtuvat kouluravintolaan mahdollisimman hyvin eivätkä jonot kasva kohtuuttomiksi. Jos haluat, voit syödä myös luokissa 424, 433 ja 434. Luokka 433 on tarkoitettu rauhalliseen ruokailuun ilman puheensorinaa muina päivinä paitsi torstaisin, jolloin se on varattu ryhmänohjaukseen. Huomaathan, että astiat on luokissa ruokailun jälkeen ehdottomasti palautettava kouluravintolaan. Malttia kaivataan, kun on ruuhkaa, eikä jonossa tietenkään ohitella muita mistään syystä!

Lounaan lisäksi kouluravintolasta voi ostaa kahvilatuotteita.

S.N.

Päivänavaus

Alasalissamme klo 9.30 pidettävät päivänavaukset ovat tärkeä osa arkeamme ja koulumme erityisluonnetta. Ne ovat tärkeitä koko koulun yhdessäolon hetkiä. Päivänavauksen tavoite voi hyvin olla yhteisöllinen tai informatiivinen, mutta ennen kaikkea päivänavaukset tarjoavat mahdollisuuden lyhyiden taide-esitysten esittämiseen. Päivänavausvuorot varataan sähköisestä kalenterista, johon on linkki Wilman osassa Tiedotteet.

Päivänavausten valmistelussa on otettava huomioon, että aikaa päivänavaukseen on varattu vain 10 minuuttia.

Klo 9.45 alkavan oppitunnin alku ei saa viivästyä päivänavauksen vuoksi. Huomaathan päivänavausta valmistellessasi myös, että sali on usein opetusikässä päivänavausta edeltävällä tunnilla eikä päivänavauksen valmisteluita voi tehdä keskellä oppituntia. Tavallisesti päivänavauksen valmistelut on siis tehtävä jo edellisenä iltana.

Joustotunti

Keskiviikkoisin klo 12.00–13.15 pidetään joustotunti, jolla on usein proggisten esityksiä mutta myös muita taidetapahtumia ja toisinaan myös yhteistä liikuntaa tai KKT-toimintaa (kansainvälisyys-, korkeakoulu- ja työelämätoimintaa). Jouston tapahtumiin on tavallisesti ilmoittautuminen Wilman kautta, ja säännöllisestä osallistumisesta saa opintosuorituksia. Oppitunnit jatkuvat klo 13.15 eli 15 minuuttia muita päiviä aikaisemmin.

Tietokoneet

Jokainen opiskelijamme saa meiltä tietokoneen vakinaisesti käyttöönsä lukio-opintojen ajaksi. Poikkeustilanteita varten käytävillä on lisäksi muutama kymmenen lainakoneetta lukittavissa latausvaunuissa. Ne on tärkeä muistaa palauttaa käytön jälkeen paikoilleen ja

laittaa latautumaan uudelleen. Koululla on myös muutamia Macbook-koneita, jotka on varattu kuvataiteen, musiikin, median sekä valo- ja äänisuunnittelun vaativaa käyttöä varten ja joiden lainaamisesta on sovittava erikseen.

Säilytyslokerot

Opiskelijat vastaavat itse omasta omaisuudestaan, ja jokainen voi saada käyttöönsä säilytyslokeron, joka tavallisesti jaetaan jonkun kaverin kanssa. Lokeroiden avaimena toimii oma sirukortti, esimerkiksi HSL:n matkakortti, jonka tunniste tallennetaan lokeroiden ohjausjärjestelmään. Pieni osa lokeroista on varattu otettavaksi joustavasti käyttöön niinä päivinä, kun sattuu tarvitsemaan erityisen paljon säilytystilaa.

Koulun tilojen käyttö

Koulun esiintymis- ja harjoittelutilat (alasiili, yläsiili ja Pengerkadun studioteatteeri, teatteriluokka ja puheilmainsuon luokka) ovat oppituntien ulkopuolella varattavissa itsenäiseen työskentelyyn. Varaukset tehdään kunkin tilan omaan varausskan-sioon. Varauskirjoja säilytetään pääkou-lun osalta ensimmäisessä kerroksessa hallinnon käytävällä ja Pengerkadun osalta kunkin tilan edustalla.

Myös musiikkiluokkaa ja Pengerkadun kuvataideluokkaa voit käyttää harjoit-telutilana ja itsenäiseen työskentelyyn.

Näiden luokkien käyttöoikeuden saat ko. oppiaineiden opettajilta. Huomaa, että kuvataideluokan materiaalit ja välineet on tarkoitettu vain kuvataide- ja lavastus-kursillaisten käyttöön.

Opiskelijakunnan tilaan pääraken-nuksen kolmannessa kerroksessa on jokainen opiskelijamme aina tervetullut viettämään hyppytunteja, syömään välipalaa ja lepäämään. **Kannathan tarkasti oman vastuusi sen viih-tisyysydestä:** siivoa omat roskasi, älä levitä tavaroita ympäriinsä äläkä kohteile yhteistä omaisuutta huonosti. Opiske-lijoille on varattu lisäksi Pengerkadun taidetalon 3. kerroksessa oleva pelihuo-ne, jossa on muun muassa pöytätennis ja biljardipöytä. Pelihuoneen käyttöön pätevät toki samat säännöt kuin opiskeli-jakunnan tilaan.

Muistathan käytävillä työskennellessäsi antaa rauhan luokissa opiskeleville. Hiljaista itsenäistä työskentelyä varten on varattu kolme työtalaa neljännen kerroksen pääkäytävän varrelta, ja myös ruokalaan saa mennä tekemään koulutoita muulloin kuin klo 11–13, joka on ruokailuun ja ruokalan siivoamiseen rauhoitettua aikaa.

Puvusto

Koulun puvusto sijaitsee Pengerkadun taidetalossa, 3. kerroksessa. Vaatteita lainataan koulun produktioihin. Puvusto on avoinna periodikohtaisesti ilmoitettuinä aikoina ja puvustovastaavan Annemari Untamalan kanssa erikseen sovitusti.

Vihreä lippu

Koulun salossa liehuu Vihreä lippu merkinä ympäristöasioiden huomioon ottamisesta koulun arjessa. Vihreän lipun kelpoisuudettamme vastaa ensisijaisesti ympäristöryhmä, joka ideoi koulun toiminnan kehittämistä jatkuvasti vihreämpään suuntaan ja järjestää toisinaan myös aiheeseen liittyviä tapahtumia. Tervetuloa mukaan!

Kalliolaisen vihreä arki

- Ota ruokalassa sen verran ruokaa kuin jaksat syödä – santsata saa, jos vielä jäi nälkä. Näin syntyy vähemmän biojätettä.
- Suosi kertakäyttöisen kupin sijaan omaa kahvimukia.
- Osta mahdollisuuksien mukaan käytettyä tavaraa ja kierrätä turhaksi jääneet tavarat.
- Lajittele jätteet tarkasti. Koulun käytävillä on paljon lajitteluroskiksia, joissa on oma lokeronsa kullekin jätetyypille. Perinteiset roskikset on tarkoitettu poltettavaksi kelpaavalle energiajätteelle.
- Tulosta harkiten ja mieluiten kaksipuolisesti.

Tiedottaminen

Koulun päätiedotuskanava on Wilma. Sen kautta tiedotetaan kuluvan viikon ja lähiaikojen tärkeistä tapahtumista ja aikatauluista, ja myös opetuksen liittyvä viestintä tapahtuu pääsääntöisesti Wilman välityksellä. Wilma on siis syytä tarkistaa joka koulupäivä.

Esimerkiksi esityksistä ja tapahtumista tiedottamiseen on lisäksi ala-aulassa ilmoitustaulu, ja opiskeluhuollolla on aulatiloihinsa oma ilmoitustaulunsa opiskelijoiden hyvinvointiin liittyviä tiedotusasioita varten. Päivänavauksista ja joustoista sekä muista ajankohtaisista asioista tiedotetaan myös Wilman kautta lähetettävässä viikkotiedotteessa. Jos haluat kertoa siinä mahdollisista iltaesityksistä tai antaa esityksestäsi tarkempaa tietoa kuin tapahtuman nimi ja ajankohta, ota yhteyttä viikkotiedotteesta vastaavaan Ari-Pekka Niemeen. Esityksiin liittyviä mainoksia ei pidä levitellä ympäri koulun seiniä – se on tehoton ja soikuinen tiedottamisen tapa. Vaativampiin mainostarpeisiin sopivat koulun nettisivut, joille saa haluamansa tiedon ottamalla yhteyden sinuista vastaavaan Tuomas Karkamoon.

Opiskelijakunta

Kallion lukion opiskelijakunta on perinteisesti vireä ja aktiivinen. Opiskelijakunta osallistuu koulun kehittämiseen, tapaa säännöllisesti rehtoria ja järjestää mo-

nenlaista toimintaa jäsenilleen. Opiskelijakunnan hallitus valitaan vuosittain yleiskokouksessa alkusyksystä.

Tutorit

Tutorit ovat toisen ja kolmannen vuoden opiskelijoita, joiden tehtävänä on auttaa ja tukea uusia opiskelijoita lukioon orientoitumisessa ja tehdä Kalliota ja sen tapoja uusille opiskelijoille tutuksi. Tutorit neuvovat erilaisissa asioissa ja järjestävät mm. ro-ryhmien illanviettoja.

Kyyry

Kallion Yhteiskoulun Ystävät ry, eli tuttavallisemmin Kyyry, toimii Kallion lukion vanhempainyhdistyksen tavoin. Kyyry tukee koulua ja opiskelijoita myöntämällä stipendejä, palkintoja koulun kilpailuihin sekä avustuksia esimerkiksi produktioihin ja opintomatkoihin. Avustusta voivat hakea sekä opettajat että opiskelijat koulun kotisivuilta, [huoltajien osiosta](#) löytyvällä lomakkeella. Produktioiden avustushakemuksissa etusijalla ovat ryhmien produktiot. Kyyryläisiä voit tavata lukuvuoden mittaan esimerkiksi myymässä tapahtumissa Kallion lukion logokasseja, koruja ja muita tuotteita tai vaikkapa jakamassa Kyyryssä ideoituja koulun omia yo-lakkeja.

KALLION LUKION ARVOPERUSTA

H.S.

R.K.

Kallion lukio on uusiutuva ja uutta luova koulu, joka elää ajassa mutta on myös juuristaan tietoinen. Toimintaamme ohjaa humanistinen ihmiskäsitys ja laajan yleissivistyksen ihanne: Kalliossa opiskellaan monipuolisesti tietoa, taitoja ja taidetta uteliaisuutta ja kriittisyyttä arvostaen.

Kallion lukio on vahvasti yhteisöllinen koulu, ja arvostamme opiskelijoiden osallisuutta sekä opetuksessa että koulun muussa toiminnassa. Yhteisöllisyys on yhdessä tekemistä sekä yhteisön jäseneksi pääsemistä ja sen traditioiden osaksi tulemistä – kalliolaisuus periytyy opiskelijoilta opiskelijoille. Koulumme on yhteisönä moniarvoinen ja jokaista yksilönä arvostava: Kalliossa opiskelija saa tulla nähdyksi ja kuulluksi omana itsenään.

Koemme tärkeiksi avoimen ilmapiirin, työn ilon sekä innostavan opiskeluympäristön: Kallion lukiossa työ ja opiskelu eivät jää koulun seinien sisälle. Kannustavuus, positiivisuus ja ennakkoluulottomuus ovat Kallion tunnusmerkkejä, joita vaalimme koulumme arjessa. Arvostamme itsenäistä ajattelua sekä tekemistä ja kasvamista suorittamisen ja kilpailun asemesta. Rohkaisemme opiskelijaa kokeilemaan uutta ja kehittämään osaamistaan turvallisessa ympäristössä sekä etsimään itseään virheitä pelkäämättä. Kalliolainen saa lukiosta arvokkaita valmiuksia, minne hän sitten meneekin.

Turvallisen yhteisön pelisäännöt

Järjestyssääntöjen lisäksi sitoudumme Kalliossa noudattamaan näitä toistemme kohtelemiseen liittyviä periaatteita, sekä kasvokkain että sähköisissä ympäristöissä.

- Kohdataan kaikki kunnioittavasti, yhdenvertaisesti ja ennakkoluulottomasti.
- Luodaan avointa ja yhteisöllistä keskusteluilmapiiriä, jossa kaikki otetaan huomioon.
- Ollaan valmiita kyseenalaistamaan omia oletuksia.
- Osoitetaan armollisuutta itseä ja muita kohtaan.
- Kannustetaan toisia ja tuetaan heitä hankalissa tilanteissa.
- Annetaan palautetta rakentavasti.
- Annetaan kaikille työrauhaa ja suhtaudutaan oppimiseen positiivisesti.
- Siivotaan omat jälkemme ja pidetään huolta puhtaasta oppimisympäristöstä.
- Kohdellaan muita kohteliaasti.
- Kunnioitetaan kaikkien henkilökohtaista tilaa ja kehollista koskemattomuutta.

JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

Yhteiset toimintaperiaatteet:

Opiskelijoiden yhteinen viesti on, ettei meidän koulusamme minkäänlainen kiusaaminen, häirintä, syrjintä tai väkivalta kuulu opiskeluun, koulun käytäville, sosiaalisen median käyttöön eikä muuhunkaan toimintaan. Hyvä yhteishenki rakentuu yhteisöllisyydestä ja välittämisestä. Toimintamme ja sanavalintamme vaikuttavat meidän jokaisen yhteiseen arkeen. Mieti, mitä teet ja sanot.

1. Järjestyssääntöjen soveltaminen

Järjestyssääntöjen tarkoituksena on turvata hyvät opiskelu- ja työolosuhteet sekä taata jokaiselle työrauha, viihtyvyys, turvallisuus ja opiskelun esteetön sujuminen. Järjestyssäännöt ovat voimassa oppilaitoksen alueella ja kaikissa opiskeluun liittyvissä tilanteissa, joissa opiskelijat edustavat oppilaitosta. Mahdollisissa opiskeluun liittyvissä yhteistyötahojen tiloissa ja tilaisuuksissa noudatetaan lisäksi näiden sääntöjä. Kaikessa toiminnassa noudatetaan lakeja ja asetuksia sekä Helsingin kaupungin ja oppilaitoksen määräyksiä, sääntöjä ja ohjeita.

2. Käyttäytyminen

Oppimisympäristöissä jokaisen tulee käyttäytyä asiallisesti, hyviä käytöstapoja noudattaen ja kaikkia ihmisiä kunnioittaen.

3. Työaikojen noudattaminen

Opiskelijan tulee noudattaa sovituja työaikoja ja ilmoittaa aina poissaoloista.

4. Turvallinen ja häiriötön työ- ja oppimisympäristö

Jokaisella on vastuu turvallisesta, häiriöttömästä ja siististä työ- ja oppimisympäristöstä. Kaikenlainen henkinen tai fyysinen väkivalta sekä kiusaaminen ja häirintä on kielletty. Mobiililaitteita, kuten älypuhelimia, tablettitietokoneita ym. käytetään oppimistilanteissa ainoastaan oppimisen tukena. Poikkeuksista sovitaan opettajan kanssa erikseen.

5. Turvallisuus

Oppilaitoksen ja muiden oppimisympäristöjen työturvallisuus- ja muita turvallisuusohjeita tulee noudattaa. Työturvallisuuspuutteista on ilmoitettava välittömästi opettajalle tai muulle henkilöstön edustajalle. Kaikki oppilaitoksessa opiskelevat ja työskentelevät huolehtivat oman ja muiden turvallisuuden edistämistä.

6. Omaisuuden käsittely

Oppilaitoksen ja muiden oppimisympäristöjen omaisuutta ja materiaaleja tulee käsitellä ja säilyttää huolellisesti, annettujen ohjeiden ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Opiskelijan on ilmoitettava omaisuuden vahingoittumisesta tai katoamisesta välittömästi opettajalle. Tahallisuudesta tai tuottamuksellisesta (jotain tehdään varomattomasti, huolimattomasti, ajattelemattomasti tai jotain laiminlyödään) omaisuuden vahingoittamisesta seuraa korvausvelvollisuus. Mahdollinen korvausvelvollisuus selvitetään aina tapauskohtaisesti.

7. Päihteet ja tupakointi

Oppilaitos on päihteetön ja savuton.

Kaikenlaisten tupakkatuotteiden käyttö ja esilläpito oppilaitoksen alueella ja oppilaitoksen järjestämissä tilaisuuksissa (ja työssäoppimispaikoilla) on kielletty. Päihteiden hallussapito, käyttö ja päihteiden vaikutuksen alaisena esiintyminen oppilaitoksen alueella ja oppilaitoksen järjestämissä tilaisuuksissa on kielletty.

8. Järjestyssääntörikkomukset

Järjestyssääntörikkomuksesta seuraa lukiosta annetun lain mukaisia kurinpidollisia toimia kuten kirjallinen varoitus tai määräaikainen erottaminen enintään yhden vuoden ajaksi. Työrauhaa turvaavia toimenpiteitä ovat esimerkiksi poistumismääräys oppilaitoksen järjestämästä tilaisuudesta tai opetustilasta sekä opetuksen epääminen enintään kolmen työpäivän ajaksi.

9. Järjestyssääntöjen laatiminen ja päivittäminen

Oppilaitoksen henkilökunta, opiskelijat ja huoltajat osallistuvat järjestyssääntöjen laatimiseen ja päivittävät sääntöjä yhteistyössä lukuvuosittain ja tarpeen mukaan.

10. Järjestyssäännöistä tiedottaminen

Järjestyssäännöistä tiedotetaan opiskelijoille, huoltajille sekä työntekijöille säännöllisesti siten, että kaikilla on ajantasainen tieto. Järjestyssäännöt käsitellään lukuvuoden alussa ryhmänohjauksen yhteydessä sekä tarpeen mukaan. Säännöistä tiedotetaan lisäksi opinto-oppaassa.

11. Järjestyssääntöjen noudattaminen

Oppilaitoksen henkilökunta ja opiskelijat ovat velvollisia perehtymään järjestyssääntöihin ja noudattamaan niitä.

TUKEA JA APUA

Opiskelu

opintojen ohjaus

Onnistunut lukio-opiskelu vaatii suunnittelua. Apunasi suunnitelmi-
en tekemisessä ja tarvittaessa niiden muuttamisessa ovat ryhmän-
ohjaaja, opinto-ohjaaja, rehtori ja eri aineiden opettajat sekä
tutorit. Ryhmäohjaaja on lähin neuvonantajasi, ja hän seuraa
jatkuvasti opintojesi etenemistä.

Opinto-ohjaaja auttaa silloin, kun haluat muuttaa opintosuunni-
telmaasi tai kysyä apua missä tahansa opiskeluun tai jatko-opin-
toihin liittyvässä asiassa. Opot löydät kakkos- ja kolmoskerroksen
vastaanottotiloista. Asiointi opinto-ohjaajan kanssa on luotta-
muksellista. Ohjauksen muotoja ovat henkilökohtainen ohjaus,
pienryhmäohjaus sekä oppitunnit. Lisäksi järjestetään erilaisia
infotilaisuuksia tarpeen mukaan. Voit suorittaa lukioaikana kaksi
opinto-ohjauksen opintojaksoa, jotka pidetään tavalliseen tapaan
oppitunteina.

Lukuvuonna 2024–25 opinto-ohjaajien vastuuryhmät jakaantuvat seuraavasti:

Seikku Eerolainen (huone 319, 3. krs)
vuosikurssien 22–24 ryhmät C ja D sekä 21A

Anu Laitinen (huone 208, 2. krs)
vuosikurssien 22–24 ryhmät E ja F sekä 21B

Jarno Ruisniemi (huone 207, 2. krs)
vuosikurssien 22–24 ryhmät A ja B sekä 21C.

Ryhmänohjaus

Ryhmänohjaaja on opiskelijan lähiohjaaja, joka on hänen apunaan opintojen suunnittelussa ja tukee opinnoissa etenemistä ja hyvinvointia. Ryhmänohjaus koostuu ryhmänohjaustuokioista, pienryhmätapaamisista sekä henkilökohtaisista tapaamisista erillisen, koulumme kotisivuilla julkaistun ryhmänohjauksen vuosikellon mukaisesti. **Ryhmänohjaus tapahtuu pääasiassa torstaisin lounastunnin yhteydessä.**

Ryhmänohjausryhmien kokoontumisajat ja -paikat:

I VSK (24) klo 11.30

24A Ulla Mäkilä lk 229
24B Päivi Meinander lk 329
24C Heli Numminen lk 219
24D Kristiina Kangas lk 220
24E Oscar Brander lk 312
24F Niina Vântänen lk 321

II VSK (23) klo 11.00

23A Susanna Pasula lk 310
23B Juulia Toikko lk 328
23C Monja Kataja lk 219
23D Hanna Saari lk 229
23E Irma Vuorio-Hellman lk 329
23F Iina Kulmakorpi lk 228

III VSK (22) klo 11.30

22A Risto Jokinen lk 410
22B Heli Kähkönen lk 310
22C Tuomas Karkamo lk 228
22D Liisa Rantamäki lk 411
22E Ukri Pulliainen lk 328
22F Kati Sinkkonen lk 433

IV VSK (21) klo 11.00

21A Ina Mutikainen lk 220
21B Jari Aalto lk 321
21C Alex Bodson lk 312

Oppimisen tuki ja erityisopettajan palvelut

Erityisopettaja tukee opiskelijoita oppimisvaikeuksiin, apuvälineisiin ja -ohjelmiin, oman toiminnan ohjaukseen, erityisjärjestelyihin ja esteettömyyteen liittyvissä asioissa. Opiskelijan kannattaa ottaa yhteyttä erityisopettajaan, mikäli epäilee oppimisvaikeutta tai kokee haasteita opiskelussa ja oppimisessa. Myös sellaisten opiskelijoiden, joilla on jo todettu oppimisvaikeus tai opiskeluun ja oppimiseen vaikuttava sairaus, vamma tai rajoite, kannattaa olla yhteydessä erityisopettajaan. Varsinaisesta oppiaineiden tukiopestuksesta vastaavat aineenopettajat.

Ensimmäisen vuoden opiskelijat saavat tietoa oppimisen tuesta ja erityisopettajan palveluista opo-kurssilla. Lisäksi kaikki ensimmäisen vuoden opiskelijat osallistuvat lukemisen ja kirjoittamisen vaikeuksia seulovaan testiin.

Erityisopettaja tekee koululla luki-tutkimuksia opiskelijoille, joilla epäillään lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeutta. Erityisopettaja voi myös kirjoittaa luki-lausunnon opiskelijalle myöhempää käyttöö varten.

Opiskelija voi varata erityisopettajalle yksilökäyntiajan. Erityisopettaja toimii yhteistyössä opiskelijan, opiskelijahuoltohenkilöstön, aineenopettajien, huoltajien ja tarvittaessa opiskelijan omien yhteistyötahojen kanssa.

Erityisopettaja auttaa myös kurssikokeiden ja ylioppilaskirjoitusten erityisjärjestelyihin liittyvissä asioissa. Lisää erityisjärjestelyistä ja niiden hakemisesta löytyy opinto-oppaan kohdasta Ylioppilastutkinto.

Terveys ja jaksaminen

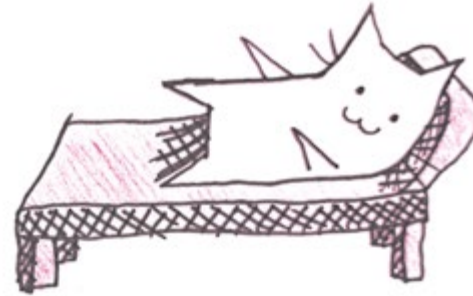

Opiskeluhoolto

Yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä

Yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä suunnittelee ja toteuttaa opiskelijoiden hyvinvointia tukevaa yhteisöllistä toimintaa, keskustelee ajankohtaisista hyvinvointiin vaikuttavista ilmiöistä sekä kuulee opiskelijoita ja huoltajien edustajia hyvinvointiin liittyvissä asioissa.

Yhteisöllistä opiskeluhooltoryhmää ja sen työskentelyä johtaa rehtori. Ryhmään kuuluvat myös psykologit, kuraattori, opinto-ohjaajat, terveydenhoitaja, erityisopettaja, liikuntacoach, apulaisrehtori, opettajajäsen, opiskelijoiden edustajat sekä huoltajien edustajat. Ryhmä kokoontuu kolme kertaa lukuvuoden aikana. Yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä tekee lukuvuosittain toimintasuunnitelman, joka on osa koulun kokonaistoimintasuunnitelmaa. Ryhmän kokouksista laaditaan muistio, johon kirjataan sovitut asiat. Opiskeluhooltoryhmässä käsitellään koulumme opiskelijoiden hyvinvointiin liittyviä kysymyksiä yleisellä tasolla.

R.K.

Pedagoginen asiantuntijaryhmä ja yksilökohtainen opiskeluhoolto

Mikäli yksittäisen opiskelijan hyvinvoinnista ja opintojen etenemisestä herää huoli, voidaan koolle kutsua joko pedagoginen asiantuntijaryhmä tai yksilökohtainen opiskeluhooltoryhmä.

Pedagogisessa asiantuntijaryhmässä kokoonnutaan opetus- ja ohjaushenkilöstön kanssa pohtimaan esimerkiksi opiskelun etenemistä, oppimisen haasteita ja ratkaisuja erilaisiin oppimisen kysymyksiin. Yksilökohtaisessa opiskeluhooltoryhmässä mukana on lisäksi esimerkiksi kuraattori, terveydenhoitaja, psykologi tai opiskelijan oma, koulun ulkopuolinen kontakti (esimerkiksi oma terapeutti). Tällöin voidaan pohtia myös opiskelijan terveyteen, toimeentuloon ja hyvinvointiin liittyviä kysymyksiä laajemmin. Opiskelija (ja mahdollisesti huoltaja) on mukana kaikissa tapauksissa, ja opiskelijan asioiden käsittelyyn on oltava opiskelijan suostumus. Sekä pedagogisen asiantuntijaryhmän että yksilökohtaisen opiskeluhooltoryhmän voi kutsua koolle kuka tahansa, jolla herää kysymyksiä opiskelijan opinnoista tai jaksamisesta.

Terveydenhuolto

Terveydenhoitaja Hanna Mönkäre on tavattavissa koululla pääsääntöisesti koko viikon, huone sijaitsee opiskeluhuollon tiloissa. Vastaanotot tapahtuvat ensisijaisesti ajanvarauksella. Terveydenhoitajan tavoitat parhaiten Wilman kautta tai puhelimitse numerosta 040 147 5563. Lukiossa opiskeleville tarjotaan mahdollisuutta terveystarkastukseen ensimmäisenä tai toisena opiskeluvuonna. Terveydenhoitajan vastaanotto toimintaan kuuluvat sairauksien ennaltaehkäisy, hoitoon liittyvä neuvonta ja omahoidon ohjaus, psykososiaalisen tuen antaminen, tapaturmien ensiapu, rokotustoiminta sekä ehkäisyneuvonta. Opiskeluterveydenhuollon palvelut ovat luottamuksellisia ja maksuttomia.

Psykologi ja kuraattori

Psykologien Mirja Färkkilä-Järvisen (p. 040 575 1803) ja Jenna Rintaluoman (p. 040 705 8237) luokse voit mennä keskustelemaan erilaisista mieltäsi askarruttavista asioista. Asiat voivat liittyä esimerkiksi tunne-elämään, ihmissuhteisiin, opiskeluun tai elämänmuutoksiin. Keskustelun tarkoituksena on jäsentää tilannettasi ja löytää siihen ymmärrystä ja uusia näkökulmia. Ota yhteyttä jo silloin, kun huolenaiheet ovat pieniä. Wilman tiedotteista löydät tiedon siitä, kumpi psykologi palvelee oman ryhmänohjausryhmäsi opiskelijoita.

Kuraattori Maria Lahden (puh. 040 160 5259) tehtävänä on tukea opiskelijan psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä opintojen etenemistä. Voit tulla keskustelemaan kuraattorin kanssa elämäntilanteestasi (esimerkiksi itseenäistymiseen, sosiaalisiin suhteisiin tai elämänhallintaan liittyen) tai opiskeluun liittyvistä asioista.

Psykologin ja kuraattorin työ koululla sisältää yksilötyön ja opiskeluhoitoyhmittöiden toiminnan lisäksi ryhmämuotoista toimintaa opiskelijoiden kanssa. Ryhmätoiminnan tarkoituksena on lisätä opiskelijoiden vertaistuellista toimintaa, auttaa tutustumaan toisiin ja antaa valmiuksia edistää omaa hyvinvointia sekä opiskelukykyä.

Useimmiten opiskelija ottaa itse yhteyttä psykologiin ja/tai kuraattoriin. Yhteydenoton voivat tehdä kuitenkin myös huoltajat, opettajat, terveydenhoitajat tai kaverit. Psykologia ja kuraattoria voi konsultoida myös nimettömän huolta aiheuttavassa asiassa, jolloin tilannetta voidaan miettiä yhdessä eteenpäin.

Psykologin ja kuraattorin palvelut ovat luottamuksellisia ja maksuttomia. Psykologi ja kuraattori ohjaavat tarvittaessa opiskelijan toisilleen tai eteenpäin. Ei ole niin pientä eikä niin suurta asiaa, ettei sen tiimoilta voisi varata aikaa joko psykologille tai kuraattorille.

Parhaiten saat psykologiin ja kuraattoriin yhteyden tekstiviestillä (laita viestiin koko nimesi) tai Wilma-viestillä. Kiireellisissä asioissa aika pyritään järjestämään mahdollisimman pian.

Psykologin ja kuraattorin sekä terveydenhoitajan työtilat löytyvät pääkoulun pohjakerroksesta.

Sisäänkäynnit opiskeluhuollon tiloihin ovat aulassa pääportaikon molemmilla puolilla.

H.S.

Liikuntacoach

Liikuntacoach on liikunta-alan ammattilainen, jolta voit saada tukea fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin. Liikuntacoach järjestää kaikille avointa yhteisöllistä ryhmämuotoista toimintaa ja antaa yksilöohjausta esimerkiksi liikumisen lisäämiseen tai itsellesi sopivan harrastuksen löytämiseen. Saat hänet kiinni joko Wilma-viestillä tai puhelimitse (p. 040 480 7674).

Hammashuolto

Hammashuolto on maksuton kaikille alle 18-vuotiaille nuorille. Tilaa itse aika kotiosoitteesi perusteella määräytyvään hammashoitolaan.

Tapaturmat

Koulussa ja koulumatkalla sattuneiden tapaturmien hoito ja ambulanssikuljetus sairaalahoitoon ovat opiskelijoille maksuttomia. Terveydenhoitaja vastaa tapaturmia koskeviin kysymyksiin.

Erityisruokavaliot

Dieettiruokia tarjotaan diabetesta, kala-allergiaa, keliakiaa, laktoosintoleranssia ja yleistä vaikeaa allergiaa sairastaville opiskelijoille. Ilmoittaudu heti koulun alkaessa kouluravintolaan, jos tarvitset erityisruokavaliota. Kasvisruokailmoitusta ei tarvitse tehdä, sillä tarjolla on aina vapaasti valittava kasvisvaihtoehto, mutta vegaanisesta ruokavaliosta on ilmoitettava, jotta ruokaa osataan valmistaa oikea määrä.

Päihteet

Kallion lukio noudattaa päihdekysymyksissä lainsäädäntöä ja Helsingin kaupungin päihdestrategiaa. Tupakointi ei ole sallittua koulualueella eikä koulukäyntiin liittyvissä tilaisuuksissa, ja tämä pätee kaikkiin tupakkatuotteisiin. Päihteiden tuominen kouluun ja huumeiden tai alkoholin vaikutuksen alaisena oleskelu koulussa tai koulun järjestämissä tilaisuuksissa on kielletty. Päihteiden käyttöön puuttuminen on koko henkilökunnan ja kaikkien opiskelijoiden asia. Päihteiden käyttöön liittyvistä sanktioista vastaa rehtori.

Talous

Opintotuki ja koulumatkatuki

Oppivelvollisuusikä nousi 18 vuoteen elokuussa 2021, ja samalla toisen asteen opinnot muuttuivat lukionsa silloin aloitaneista opiskelijoista alkaen maksuttomiksi. Oppivelvollisuus vaikuttaa myös opiskelijoille suunnattuihin Kelan etuuksiin opintotuen oppimateriaalilisän ja koulumatkatuen kohdalla.

H.S.

Opintorahaa voit saada, kun olet täyttänyt 17 vuotta. Opintoraha voidaan myöntää sinulle aikaisintaan syntymäpäiväsi seuraavan kuukauden alusta lukien. Lukio-opintoihin voi saada opintotukea kymmeneltä kuukaudelta lukuvuodessa.

Opiskelija, jolla ei ole oikeutta opintojen maksuttomuuteen, voi saada opintotukeen 52,24 e/kk **oppimateriaalilisää**, jos vanhempien yhteenlasketut tulot ovat enintään 41 100 e vuodessa. Oppimateriaalilisää maksetaan vanhempansa luona asuvalle alle 20-vuotiaalle ja muualla asuvalle alle 18-vuotiaalle. Kela myöntää oppimateriaalilisän automaattisesti opiskelijoille, jotka jo saavat opintotukea. Lue lisätietoa osoitteesta <https://www.kela.fi/opiskelijat>.

Lukiolainen voi saada Kelalta lisäksi asumisen kustannuksiinsa asumistukea, jota on haettava erikseen. Opiskelijat saavat yleistä asumistukea samoin ehdoin kuin muutkin tuen saajat, joten tukea myönnettäessä ei huomioida opiskelukuukausia tai opintotuen enimmäisaikoja. Lue lisää asumistuesta osoitteesta <https://www.kela.fi/asumisen-tuet>.

Opintolainan valtiontakaus myönnetään opintorahaa saavalle ja lisäksi eräissä poikkeustilanteissa. Lue näistä poikkeustilanteista osoitteesta <https://www.kela.fi/opintotuki-opintolaina?inheritRedirect=true>.

Opintotukihakemus tehdään OmaKela-palvelussa, jonne kirjautumiseen tarvitet verkkopankkitunnukset tai mobiilivarmenteen. Siellä täytetään varsinainen hakemuslomake, ja lisäksi palvelun kautta lähetetään vaaditut liitteet. Tuki myönnetään aikaisintaan hakemuksen saapumiskuukauden alusta alkaen. Opintotuen saaminen edellyttää riittävää opinnoissa edistymistä (ks. <https://www.kela.fi/opintotuki-opintojen-edistyminen>). Tuki aika on neljä lukuvuotta.

Kela saa opiskelupaikan vastaanottotiedot suoraan lukioista, ja opintotuen hakemista helpottaa ja päätöksen saamista nopeuttaa, jos teet hakemuksen vasta sitten, kun opiskelupaikkasi näkyi verkkohakemuksessa pohjatietona. Hakemuksen jättäminen on kuitenkin mahdollista siitä alkaen, kun olet varmistanut opiskelupaikkasi.

Voit saada Kelalta **koulumatkatukea** seuraavin ehdoin:

- Maksuttomaan opetukseen oikeutetut:
- Koulumatkasi on vähintään seitsemän kilometriä yhteen suuntaan.
 - Kuljet tukeen oikeuttavan koulumatkan vähintään 10 päivänä kalenterikuukaudessa.
 - Tuen saa yleensä koko koulumatkoihin tarvittavalle rahasummalle.

Sellaiset opiskelijat, joilla ei ole oikeutta maksuttomuuteen:

- Koulumatkasi on vähintään kymmenen kilometriä yhteen suuntaan.
- Jos kuljet tukeen oikeuttavan koulumatkan 10–14 päivänä kalenterikuukaudessa, saat puolet täysimääräisestä tuesta. Tuki on täysimääräinen, jos matkapäiviä on kalenterikuukauden aikana 15 tai enemmän.
- Koulumatkatuessa on omavastuuosuus, joka riippuu matkapäivien määrästä.

Esimerkiksi pääkaupunkiseudun HSL-alueella tuki maksetaan siten, että opiskelija ostaa matkalipun itse ja Kela maksaa koulumatkatuen opiskelijalle. Kelan kotisivuilta (<https://www.kela.fi/koulumatkatuki>) löytyy myös koulumatkatuesta hyvin tietoa, ja tuen hakemisen ohjeet löydät osoitteesta <https://www.kela.fi/koulumatkatuki-nain-haet>.

Lisätietoa tukiin liittyvistä asioista saat lukiosihteeriltä, mutta seuraa myös Kelan nettisivuja vähintään vuosittain.

Maksuttomuus

Lukio-opinnot ja ylioppilastutkintoon vaadittujen yo-kokeiden suorittaminen ovat syksyllä 2021 tai sen jälkeen toisen asteen opinnot aloittaneelle, oppivelvolliselle opiskelijalle maksuttomia. Maksuttomuus kestää enintään sen kalenterivuoden loppuun, jona opiskelija täyttää 20 vuotta. Maksuttomuus kattaa opiskelussa tarvittavat oppimateriaalit ja koululta henkilökohtaiseen käyttöön saatavan kannettavan tietokoneen sekä edellä kuvatuin ehdoin myös koulumatkat. Oppikirjat ovat pääosin digikirjoja, joihin koulu jakaa opiskelijoille käyttäjätunnukset.

OHJEITA JA SÄÄNTÖJÄ

Lukio-opinnot pätkinäkuoressa

Lukio-opinnot koostuvat pakollisista ja valinnaisista opinnoista. Valinnaiset opinnot puolestaan koostuvat valtakunnallisista, kaupunkikohtaisista ja koulukohtaisista opinnoista, joista viimeksi mainitut ovat erityislukiossa todella merkittävässä roolissa: kaikki ilmaisu-taitoaineiden opetus on koulukohtaisia valinnaisia opintoja.

1.8.2021 voimaan astuneissa Luki-on opetussuunnitelman perusteissa lukio-opintojen laajuus on määritelty seuraavasti: jotta opiskelija voi saada lukion päättötodistuksen, on hänen opiskeltava vähintään 150 opintopistettä, joista vähintään 20 opintopisteen on oltava valtakunnallisia valinnaisia opintoja. Kallion lukion opiskelijan on suoritettava lukion aikana myös vähintään 24 opintopistettä ilmaisutaito-aineiden opintoja. Niiden vastapainoksi hän voi jättää yhteensä 16 opintopisteen verran pakollisia opintoja suorittamatta mistä tahansa oppiaineista, kuitenkin niin, että jokaisen pakollisen oppiaineen pakollisista opinnoista on suoritettu vähintään puolet.

Yo-kirjoituksiin ei voi osallistua ilman, että ko. oppiaineesta olisi vähintään kaikki pakolliset opinnot suoritettuna ennen yo-koepäivää. Yo-kirjoitussuun-

nitelmaa tehdessä on tärkeää pitää mielessä, että yo-kokeiden kysymykset perustuvat sekä pakollisten että valtakunnallisten valinnaisten opintojen sisältöihin. Omaan yo-kirjoitussuunnitelmaan kuuluviin oppiaineisiin kannattaa siis todella panostaa.

Opintojen suunnitteleminen

Lukiossa voit tehdä henkilökohtaisia valintoja opinto-ohjelman, opiskelun keston ja kunkin yksittäisen periodin työmäärän suhteen. Samalla opiskelu lukiossa edellyttää sinulta vastuuta omasta opiskelustasi ja sitoutumista tekemiisi valintoihin.

Lukion oppimäärä tulee täyteen suorittamalla yhteensä vähintään 150 opintopistettä. Lukion voi suorittaa 2–4 vuodessa, mutta suositeltu aika on kolme vuotta, ja opetustarjonta rakennetaan nimenomaan kolmen vuoden suoritusajaksi silmällä pitäen. Tällöin yhden periodin opintomäärän tulee olla 10–14 op:tä. Jos suunnitellet perustellusta syystä jatkavasi opintojasi yli kolmen vuoden, keskustele asiasta ryhmänohjaajan sekä opinto-ohjaajan kanssa. Yleensä on järkevää pitää melko pitkään ovi auki kolmessa vuodessa valmistumisen mahdollisuudelle.

Wilmassa on nähtävillä oman koulumme opintotarjottimen lisäksi myös muut tarjottimet, joilta voit valita opintoja. Verkkolukion etä- ja lähitarjottimen tunti-paikkoja ovat opetusrivit 6–8. Helsingin kaupungin verkko-opintotarjottimelta voit valita pääosin itsenäisesti suoritettavia verkko-opintoja.

Pohdi tarkkaan, mitä haluat opiskella. Lukion ainevalinnoilla on merkitystä jatko-opintojen kannalta! Keskustele valinnoistasi ryhmänohjaajan, opinto-ohjaajan, opettajien ja tutoreiden kanssa. Jos aiot muuttaa opintovalintojasi, varaa aika opinto-ohjaajalta opintosuunnitelman ja -valintojen päivittämistä varten. Seuraa aktiivisesti opintosuunnitelmasi toteutumista ja huolehdi erityisesti siitä, että vaadittavat opinnot on suoritettu ennen ylioppilaskirjoituksiin osallistumista.

Työjärjestys

Opiskelijat tekevät opintovalintansa Wilmaan, jossa näkyvät myös opintosuoritukset. Voit päivittää valintojasi oman ryhmänohjausryhmäsi opinto-ohjaajan kanssa varaamalla häneltä tapaa-

Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoille tehdään ensimmäisen periodin työjärjestys valmiiksi ennen lukuvuoden alkua. Muiden periodien valinnat tehdään ensimmäisten kouluviikkojen jälkeen syyskuussa. Kevätlukukaudella rehtori rakentaa opettajien avustuksella seuraavan vuoden opintotarjottimen, jolta kaikki opiskelijat tekevät koko lukuvuoden opintovalintansa kerralla.

H.S.

Opintojaksot ja niiden arviointi

Kunkin aineen opinnot muodostuvat opintojaksoista, joiden laajuus on useimmiten kaksi opintopistettä. Silloin opintojaksoon kuuluu noin 17 oppituntia. Opintojaksoihin kuuluu myös arviointiviikolla pidettävä pidempi tilaisuus, jonka sisältönä voi olla kokeen lisäksi myös muuta työskentelyä tai palautteen antamista.

Opettaja ja opiskelijat käyvät kunkin opintojakson alussa läpi opintojaksolla kehittyviä taitoja, oppimisen menetelmiä ja arvioinnin välineitä. Oppimisasi arvioidaan opintojakson aikana ja arviotosuoritus arvioidaan sen päätyttyä, mikäli arvioinnin edellytykset täyttyvät. Nämä edellytykset ovat erilaisia eri oppiaineissa, ja niitä täsmennetään ainekohtaisesti.

Arvioinnin välineinä voivat toimia esimerkiksi oppimistehtävät, projektityöt, portfoliot, erilaiset kokeet (yksilökoe tai yhteisöllinen koe, aineistokoe, suullinen koe) tai testit, itsearviointi, vertaisarviointi, oppimispäiväkirjat, esseet, tutkimukset tai muut tuotokset, jatkuva työskentely yksilönä tai ryhmänä sekä opettajan ja opiskelijan väliset keskustelut. Itsearviointitaitoja, kommunikointitaitoja ja palautteenantamiskykyä kehitetään antamalla opiskelijoiden ottaa osaa arviointiin. Opintojakson arviointi perustuu mahdollisiin kirjallisiin kokeisiin, opintojen edistymisen jatkuvaan havainnointiin sekä opiskelijan muiden suoritusten arviointiin.

Arvioinnin tehtävänä on

- antaa opiskelijalle palautetta opintojen edistymisestä ja oppimistuloksista
- kannustaa opiskelijaa opinnoissaan
- antaa tietoa huoltajalle, jatkooppilaitoksille ja työelämälle
- antaa koululle ja opettajalle itselleen palautetta opetuksesta.

Nykyisessä opetussuunnitelmassa käytetään numeroarviointia asteikolla 4–10 muualla paitsi opinto-ohjauksessa sekä osassa ilmaisutaitoaineiden opinnoita ja muiden aineiden kaupunki- tai koulukohtaisista valinnaisista opinnoista – nämä arvioidaan suoritusmerkinnällä S/H. Jos opiskelijalta puuttuu joitakin opintojakson arvioinnin kannalta välttämättömiä näyttöjä, opettaja arvioi suorituksen ensin **O-merkinnällä** (O = osallistunut) ja kirjaa puuttuvat suoritukset Wilmaan arvioinnin lisätietoihin. O-merkintä tulee täydentää kokonaiseksi suoritukseksi seuraavan periodin loppuun mennessä.

Puuttuvat osasuoritukset voivat johtaa myös opintojakson arvioimiseen alennetulla arvosanalla tai opintojakson keskeytymiseen, jos arviointiin ei ole edellytyksiä. Opintojakson alussa käydään läpi, mitkä suoritukset tulee olla tehtynä hyväksytyä suoritusta varten.

Numeroarvosanat ovat:

- 4 (hylätty)
- 5 (välttävä)
- 6 (kohtalainen)
- 7 (tyyydyttävä)
- 8 (hyvä)
- 9 (kiitettävä)
- 10 (erinomainen)

Kirjainarvosanat ovat:

O (osallistunut, osasuorituksia puuttuu)

K (keskeytetty, opintojakso on käytävä uudelleen)

S (hyväksytty suoritusmerkintä)

H (hylätty suoritus).

Opetussuunnitelmassa on tarkennettu, millä opintojaksoilla käytetään numeroarviointia ja millä suoritusmerkintää.

Sekä hylättyä että hyväksyttyä arvosanaa voi korottaa kerran uusintakokeessa tai muulla sovitulla tavalla. Sen jälkeen arvosanan korottaminen edellyttää osallistumista opintojaksolle uudelleen. Lopullisessa arvioinnissa otetaan huomioon parempi arvosanoista. Jos opiskelija on osallistunut opintojaksolle aiemmin tai hänellä on muita dokumentoituja näyttöjä, ne huomioidaan osana opintojakson arviointia.

Arviointiviikko

Arviointiviikko käsittää jokaisen periodin seitsemän viimeistä työpäivää, paitsi viidennessä periodissa kahdeksan työpäivää. Arviointiviikolla on opettajan kanssa sovitua, normaalia työjärjestyksestä poikkeavaa ohjelmaa: kokeita, vierailuja, palautteita ym. Arviointiviikon työjärjestys näkyy Wilmassa, ja ruokailu toimii joustavasti klo 11–13. Opiskelija saa koesuorituksestaan opettajan arviointipalautteen enimmäkseen sähköisesti. Opettajalta saa pyytää aina myös tapaamista palautteen saamiseksi kokeesta tai koko opintosuorituksesta.

H.S.

Uusintakoe

Jokaista arviointiviikkoa kohden pidetään yksi uusintakoe. Koeaika on oppiaineesta riippuen kaksi tai kolme tuntia. Jos joudut poikkeuksellisesti tekemään uusintakokeessa kahden opintojakson kokeet tai jos olet oikeutettu lisäaikaan kokeissa, koeaikasi voi olla enintään neljä tuntia. Kokeiden ajankohdat ja viimeiset ilmoittautumispäivät löydät kootusti opinto-oppaan alusta työ- ja loma-aikojen osuudesta.

Kokeeseen ilmoittaudutaan sähköisesti Wilmassa. **Uusintakokeeseen saavat osallistua opintojaksoita hylätyn arvosanan saaneet, opintojaksoa itsenäisesti suorittavat sekä ne opiskelijat, jotka ovat selvittäneet arviointiviikon poissaolonsa edellä mainittujen ohjeiden mukaisesti.** Uusintakoe alkaa klo 16.30.

Opintojaksoille osallistuminen

Sinun on oltava läsnä opintojakson ensimmäisellä oppitunnilla. Jos et pääse tunnille, ilmoita siitä etukäteen opettajalle. **Jos olet poissa ensimmäiseltä oppitunnilta ilmoittamatta, menetät paikkasi opintojaksolla** jollekulle toiselle. Kun opintojakson 2. oppitunti on pidetty, tulee osallistumisesta sitova. Tämän jälkeen lopetettu opintojakso katsotaan hylätyksi ja arvioidaan K-merkinnällä.

Poissaolot

Lukiolain (714/2018) 30 §:n mukaan opiskelijan tulee osallistua opetukseen, jollei hänelle ole myönnetty siitä vapautusta. Mikäli olet estynyt osallistumasta opetukseen, sinun tai huoltajasi (alle 18-vuotiaat) tulee selvittää poissaolon syy Wilmaan viikon kuluessa. **Jos poissaoloja ei ole selvitetty, siitä voi seurata opintosuorituksen keskeytyminen.**

Opettaja kirjaa kaikki poissaolot Wilmaan, ja kolme enintään 15 minuutin mittaista myöhästymistä lasketaan yhdeksi poissaoloksi. Poissaolomerkintä ei ole rangaistus vaan keino seurata opiskelijan tosiasiallista osallistumista opetukseen. Poissaolomerkintää käytetään siis myös silloin, jos olet kiinni koulun tehtävissä jossain muualla kuin omalla oppitunnillasi. Varmista yhteistyössä opettajien kanssa, että tällaisista syistä johtuvia poissaoloja ei tule liikaa eivätkä ne kasaudu liiaksi tiettyjen opintojaksojen kohdalle.

Viimeistään neljännen poissaolon jälkeen sinun tulee keskustella opettajan kanssa opintojakson jatkosta, jotta opintojakson tavoitteiden täytyminen riittävän hyvin voidaan varmistaa. Jos tulee kuudes poissaolo, opettaja ei voi enää itsenäisesti päättää joustaa opintosuorituksesi suhteen, vaan sinun on selvitettävä tilanteesi rehtorin kanssa voidaksesi jatkaa opintojaksolla. Jos päätävää syytä näin runsaasiin poissaoloihin ei ole, opintojakso keskeytyy.

Opettaja voi aina edellyttää opiskelijan tekevän oppitunnin työt kohtuullisessa

ajassa opiskelijan terveydentila huomioiden. Poissaolojen selvittämisen lisäksi opiskelijan on huolehdittava mahdollisten korvaavien tehtävien suorittamisesta annettuun määräaikaan mennessä.

Jos harrastukset tai muut ennakkoidut menot aiheuttavat vähintään kokonaisen koulupäivän poissaolon, on poissaoloon pyydyttävä lupa siihen tarkoitetulla Wilma-lomakkeella. Ohje poissaoloanomuksen tekemiseen on Wilman etusivulla pysyvissä tiedotteissa. Tee poissaoloanomus mahdollisimman hyvissä ajoin, mieluiten useita viikkoja etukäteen. Jos anomus on tehtävä lyhyellä varoitusaajalla, ilmoita siitä ryhmänohjaajallesi erikseen Wilma-viestillä, jotta anomus tulee varmasti huomatuksi ajoissa. 1–3 päivän mittaiset poissaolot hyväksyy ryhmänohjaaja, sitä pidemmät rehtori. Sovi mahdolliset väliin jääviä oppitunteja korvaavat tehtävät oma-aloitteisesti ja hyvissä ajoin opettajien kanssa. **On erittäin suositeltavaa, että lomamatkat tehdään koulun lomien aikana.**

Mikäli joudut yllättävästä syystä (sairaus) olemaan poissa kokeesta, on sinun viimeistään koeaamuna, ennen kokeen alkua ilmoitettava siitä kyseisen opintojakson opettajalle. Suorittamatta jäänyt koe tehdään ensisijaisesti uusintakokeessa. Opettaja voi antaa mahdollisuuden kokeen suorittamiseen myös arviointiviikolla sellaisena päivänä, jona sinulla ei ole muita kokeita.

Itsenäinen opiskelu

Itsenäisellä opiskelulla tarkoitetaan opintojen suorittamista osallistumatta

opetukseen. Monissa oppiaineissa on kuitenkin opintoja, jotka sisältönsä puolesta eivät sovellu itsenäiseen opiskeluun. Itsenäinen opiskelu voi olla perusteltua, kun a) haluaa nopeuttaa opinto-ohjelmaansa tai b) opintotarjottimelta ei löydy tiettyä opintojaksoa. Jälkimmäinen peruste vaatii painavan syyn suorittaa kyseinen opintojakso.

Opintoja voi suorittaa itsenäisesti joko oman koulun opettajalle tai sitten verkko-opintoina Wilman verkko-opintojen tarjottimelta. Verkko-opinnoissa opiskelija saa palautetta opettajalta opintojakson aikana, joten työskentely ei ole aivan itsenäistä. Myös verkko-opinnot on jaettu viiteen periodiin, mutta niiden rajakohdat eivät ole samat kuin lukioiden periodeissa. Voit valita verkkolukiosta enintään kaksi opintojaksoa periodia kohti. Huomaa, että verkkolukion opintojaksoilla oppimateriaalit eivät välttämättä ole samat kuin Kalliossa käytössä olevat. Lisätietoja saat osoitteesta <https://www.hel.fi/fi/kasvatus-ja-koulutus/verkkolukio/verkko-opinnot>.

Jos olet kiinnostunut jonkin opintojakson suorittamisesta itsenäisesti, sovi asiasta ensin opinto-ohjaajan kanssa. Jos ratkaisu on omon mielestä toimiva eikä parempaa suoritustapaa ole tarjolla, voit tehdä itsenäisen suorituksen anomuksen opettajalle. Anomusten lopullinen hyväksyjä on rehtori.

Itsenäisesti opiskeltavien opintojen sisältö vaihtelee oppiaineittain ja opintojaksoittain, ja suoritustavoista sovitaaan suorituksen vastaantavain opettajan kanssa. Suoritukseen voi sisältyä kokeen ohella esimerkiksi referaatteja, raportteja ja esitelmiä. Huomaa, että itsenäinen suo-

ritus on helposti lähiopetusta työläämpi, koska kaikkeen tietoon on perehdyttävä itse eikä opettaja ole osoittamassa, mikä tieto on olennaisinta ja miten se liittyy aiemmin opittuun. Varaudu kahden opintopisteen opintojaksolla vähintään 40 työtunnin opiskeluun. Varmistathan myös, että hallitset kaikki opiskelussa tarvitsemasi ohjelmistot ja muut mahdolliset työvälineet.

Itsenäiselle suoritukselle sovitaan määräaika, josta myöhästyttyä itsenäinen suoritus ei onnistu muuten kuin rehtorin luvalla. Itsenäisesti opiskeltavan opintojakson koe suoritetaan pääsääntöisesti uusintakoeitaisuudessa. Itsenäisesti suoritettusta opintojaksosta ei voi saada arvosanaa 4, eli siitä on saatava hyväksytty suoritus. Jos kurssin itsenäistä suoritusta ei hyväksytä, siitä ei tule merkintää.

Oppimäärän arviointi

Lukio-opintojen lopuksi saat päättötodistuksen. Siinä arvioidaan kunkin aineen oppimäärä yhdellä numerolla, joka määräytyy pakollisten ja valtakunnallisten valinnaisten opintojen arvosanojen perusteella opintopisteiden mukaan painotettuna. Opettaja voi päättää korottaa aritmeettisen keskiarvon määräämää arvosanaa yhdellä, jos siihen on aiheutta.

Kunkin oppiaineen oppimäärä käsittää vähintään sen pakolliset opinnot, ja kaikki oppiaineessa suorittamasi opinnot luetaan osaksi omaa ko. aineen oppimäärääsi. Arvioituja opintosuorituksia

ei voi jälkikäteen poistaa, poikkeuksena sellaiset kaupunki- tai koulukohtaiset opinnot, joiden suoritus on hylätty. Huom! Jos opiskelet oppiainetta vain yhden opintojakson, se on suoritettava hyväksytysti!

Kunkin oppiaineen suoritetuissa opinnoissa voi olla hylättyjä arvosanoja sen mukaan, kuinka paljon opintopisteitä oma oppimääräsi ko. oppiaineessa käsittää:

Opiskeltujen opintopisteiden määrä	Hylättyjä opintoja (arvosana 4) voi olla
2–5 op	0 op
6–11 op	2 op
12–17 op	4 op
18– op tai enemmän	6 op

Jos saat jossakin oppiaineessa kahdesta opintojaksosta peräkkäin nelosen tai K-merkinnän (pitkässä matematiikassa kolmesta opintojaksosta), sinun on sovittava opon kanssa tarkoituksenmukaisimmasta tavasta jatkaa tuon oppiaineen opintoja. Ryhmänohjaaja valvoo opiskelijoidensa suorituksia ja tarvittaessa ilmoittaa tällaisesta tilanteesta sekä sinulle itsellesi että opolle.

Oppimäärän numeroarvosana on vaihdettavissa opiskelijan pyynnöstä hyväksymismerkinnäksi (S) silloin, kun kyse on 1) liikunnan arvosanasta 2) vain kaksi opintopistettä käsittävistä oppimäärästä tai 3) valinnaisen vieraan kielen opinnoista, joissa suoritettu oppimäärä on korkeintaan neljä opintopistettä. Opinto-ohjaus arvioidaan aina hyväksymismerkinnällä.

Katsomusaineiden opiskelusta

Evankelis-luterilaiseen kirkkoon kuuluvat opiskelijat opiskelevat ev.lut. uskontoa (UE), ortodoksisirkkoon kuuluvat opiskelijat ortodoksisuskontoa (UO). Uskonnon pakolliset opinnot suoritetaan oman kirkkokunnan mukaisesti. Myös muuta miin muihin uskonnollisiin yhteisöihin kuuluvilla opiskelijoilla on mahdollisuus saada oman katsomuksensa mukaista opetusta. Uskontokuntiin kuulumattomat opiskelevat valintansa mukaan joko elämäntarkomustietoa tai uskontoa.

Oppiaineen tason vaihtaminen

Jos vaihdat matematiikan tai jonkin kielen oppimäärän tasoa kesken lukio-opintojen, sinun on sovittava suorittamisesi opintojen korvaavuuksista ko. aineen opettajan, opinto-ohjaajan tai rehtorin kanssa. Matematiikan pakollisten opintojen vastaavuudet ovat seuraavat:

MAA02 = MAB02
MAA03 = MAB03
MAA06 = MAB08
MAA08 = MAB05
MAA09 = MAB07

Muissa oppilaitoksissa suoritettavat opinnot

Muissa lukioissa (esim. Helsingin kuvataidelukio, aikuislukiot) suoritettujen opintojen lasketaan opintokertymäsi. Toimita muualla suoritetuista opinnoista todistus kansliaan. Muiden kuin lukio-opintojen (esim. kesäyliopisto, kesälukio, vaihto-oppilasvuoden kurssit) hyväksilukemisesta lukiotutkintoon on sovittava aineenopettajan kanssa.

Voit hakea muualla suorittamiesi opintojen tai muutoin hankkimasi osaamisen tunnistamista, jolloin sinun on esitettävä selvitys opinnoistasi tai osaamisestasi. Sinua voidaan pyytää täydentämään näyttöä, jotta lukiokoulutuksen tavoitteet saavutettaisiin. Muualla kotimaassa tai ulkomailla suoritettuja opintoja tai muutoin hankittua osaamista voidaan lukea hyväksi Helsingin kaupungin lukioissa suoritettaviin opintoihin pakollisiksi tai valinnaisiksi opinnoiksi. Osaamisen arvioinnissa menetellään opetussuunnitelmassa opintojaksojen ja oppimäärän arvioinnista määrättyllä tavalla.

**Jos suoritat yksittäisiä opintojaksoja Helsingin kuvataideluki-
ossa**, ilmoittaudut niille Kallion lukion opinto-ohjaajien välityksellä. Kuvataidelukiosta valitut opinnot eivät näy Wilman työjärjestyksessäsi, joten sinun tulee itse muistaa kirjata ne kalenteriisi.

YLIOPPILASTUTKINTO

R.K.

Ylioppilastutkinnon yksityiskohtiin kannattaa tutustua osoitteessa www.ylioppilastutkinto.fi. Tässä ovat lyhyesti yo-asetuksen keskeiset määräykset:

- Kokelas valmistuu ylioppilaaksi suoritettuaan hyväksytysti ylioppilastutkintoon vaadittavat kokeet sekä lukion oppimäärään kuuluvat opinnot.
- Yo-tutkinto on suoritettava enintään **kolmena perättäisenä tutkintokertana** (voi suorittaa myös yhdellä kerralla), mutta tutkintoa voi myöhemmin täydentää.
- **Ylioppilastutkintoon sisältyy vähintään viisi koetta**, joista yhden on oltava äidinkielen koe. Lisäksi tutkintoon on sisällytettävä vähintään neljä eri koetta vähintään kolmesta seuraavasta ryhmästä: matematiikka, toinen kotimainen kieli, vieras kieli ja reaaliaine. Tutustu tutkintorakenteeseen tarkemmin osoitteessa <https://www.ylioppilastutkinto.fi/tutkinnon-suorittaminen/tutkinnon-rakenne>.

- Vieraassa kielessä, toisessa kotimaisessa kielessä sekä matematiikassa järjestetään kahden tason kokeet; vähintään yhdessä näistä on suoritettava pitkän oppimäärän koe. Tutkinnossa vaadittuihin viiteen kokeeseen voidaan laskea vain yksi koe yhdessä oppiaineessa (ei siis esim. pitkä ja lyhyt matematiikka), mutta on sallittua – joskaan ei yleistä – täydentää tutkintoa saman aineen eri oppimäärän kokeella.
- **Yo-kokeeseen osallistuminen** edellyttää vähintään ao. aineen pakollisten opintojen suorittamista (yksikään arvosana ei voi olla O tai K) ennen yo-koetta. Jos oppiaineessa ei ole pakollisia opintoja, kokeeseen osallistuminen edellyttää reaaliaineiden kohdalla 4 op:n ja kielten kohdalla 6 op:n suorittamista. Näistä säännöistä voidaan poiketa vain rehtorin päätöksellä.
- **Osallistumisoikeus yo-kokeisiin tarkistetaan koetta edeltävänä arkipäivänä.** Tämän vuoksi ensimmäisessä

periodissa ei voi opiskella syksyllä kirjoitettavan aineen pakollisia opintoja. Kevään yo-kirjoituksiin osallistuvan kokelaan kirjoitettavan aineen pakollisia opintoja ei niin ikään voi opiskella enää neljännessä periodissa.

- Hylätyn kokeen saa uusia kolme kertaa välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana. Tämä voi siis venyttää tutkinnon suorittamista yli tavanomaisen kolmen tutkintokerran. Tutkinnon suorittanut saa uusia hylätyn kokeen niin monta kertaa kuin haluaa.
- Hyväksytyt kokeet saa uusia niin monta kertaa kuin haluaa ilman aikarajoituksia.
- Rehtori pitää sekä syksyn että kevään yo-kirjoituksiin liittyen kaksi eriväistöistä yo-infoa. Toinen liittyy ilmoittautumiseen ja toinen yo-kirjoitusten käytäntöihin. **Yo-infoilaisuudet ovat pakollisia yo-kokelaille.**
- Kevään 2025 kirjoituksiin ilmoittaudutaan 15.11. mennessä yo-infoissa annettujen ohjeiden mukaisesti. Syksyn 2025 kirjoituksiin ilmoittautumiset on tehtävä 23.5. mennessä. Ilmoittautuminen on sitova.
- Maksuttomaan opetukseen oikeutettu opiskelija saa suorittaa yo-tutkintoon vaaditut viisi koetta maksuttomasti. Mahdolliset hyväksytyjen arvosanojen korotukset sekä tutkintoa täydentävät kokeet ovat maksullisia. Niille opiskelijoille, joilla ei ole oikeutta maksuttomaan opetukseen, kaikki yo-kokeet ovat maksullisia. Maksut (34 €/koe) suoritetaan ilmoittautumistietojen perusteella. Kevään tutkintomaksut maksetaan tammikuussa, syksyn maksut heinäkuussa.

Kaikki ylioppilaskokeet ovat digitaalisia, joten jokaisen on tunnettava koejärjestelmän toimiva Abitti ja digitaalisiin kokeisiin liittyvät käytännöt. Niitä käydään läpi yo-infoissa ennen jokaista tutkintokertaa, ja kokeisiin osallistujat saavat myös harjoitella etukäteen tietokoneiden säilyttämistä USB-muistitilkulta.

Abiturienttien on syytä varmistaa hyvissä ajoin mm. seuraavat asiat:

- opintoja on suoritettava vähintään 150 op, ja ne täyttävät vaatimukset pakollisten ja valinnaisten opintojen vähimmäismääristä (ks. tämän oppaan kohta Lukio-opinnot pähkinänkuoressa)
- pakolliset opinnot tulevat suoritetuksi kaikissa yo-aineissa
- opinto-ohjelmaan kuuluvista kursseista on hyväksytysti suoritettu OPSissa säädetty määrä
- ilmaisuaitoaineita on suoritettuna yhteensä vähintään 24 op.

Mikäli todistuksessa on puutteita vielä annettuina määräpäivinä, opiskelijan valmistuminen lykkääntyy. Syksyllä valmistuva abiturientti voi suorittaa itsenäisesti uusia tai keskeneräisiä (O-arvosanalla arvioituja) opintoja 1.–2. periodissa, ja asiasta on sovittava ao. opettajan kanssa 4.10. mennessä. Jos abiturientti aikoo kevään yo-kirjoitusten jälkeen suorittaa itsenäisesti uusia tai keskeneräisiä opintoja, on asiasta sovittava ao. opettajan kanssa 11.4. mennessä.

Kunakin oppiaineen vaatimusten ja tutkinnon sisällön paras asiantuntija on tuon aineen opettaja. Kokeisiin valmistautumisen tueksi eri yo-aineissa järjestetään vapaaehtoisia suullisia tenttejä ennen kevään ylioppilastutkintoa. Nämä tentit

toimivat tehokkaana kertausmahdollisuu-
tena yo-kirjoituksiin, ja niihin osallistumi-
nen on erittäin suositeltavaa.

Kaikkien oppiaineiden oppimäärän ko-
rotuskuulustelut on suoritettava huhtikuun
loppuun mennessä.

Erityisjärjestelyt yo-kokeessa

Ylioppilaskirjoitusten kokeisiin voi anoa
Ylioppilastutkintolautakunnalta erityis-
järjestelyjä lukivaikeuden, sairauden tai
vamman, vieraskielisyyden tai erityisen
vaikean elämäntilanteen perusteella.

Erityisjärjestelyjä yo-kokeisiin tarvitse-
vien opiskelijoiden tulee olla yhteydessä
erityisopettajaan mahdollisimman
varhaisessa vaiheessa, mieluiten jo en-
simmäisen opiskeluvuoden aikana, koska
erityisjärjestelyjä tulisi kokeilla ja niiden
tarpeellisuutta arvioida jo opintojen
aikana.

Erityisjärjestelyjä voivat olla esimerkiksi
lisäaika kokeessa tai joissain tapauksissa
kokeen tekeminen pienryhmätilassa. Eri-
tyisjärjestelyjen tarpeellisuus todennetaan
lukilausunnon tai asiantuntijalausunnon
perusteella. Erityisjärjestelyhakemusten
tulee olla Ylioppilastutkintolautakunnassa
useita kuukausia ennen ensimmäistä
kirjoituskertaa. Kevään kirjoittajien osalta
hakemusten määräpäivä on 26.11. ja
syksyn kirjoittajien osalta 25.4. Opiske-
lija on itse vastuussa siitä, että toimittava
tarvitvat lausunnot koululle ajoissa.

Erityisjärjestelyhakemus täytetään
sähköisesti yhdessä erityisopettajan ja
rehtorin kanssa. Erityisopettaja ohjaa
opiskelijoita kaikissa yo-kokeiden erityis-
järjestelyihin liittyvissä asioissa.

Ainereaalikoe

Reaaliaineissa järjestetään yo-kirjoituk-
sissa ainekohtaiset kokeet. Kokelaan on
ilmoitettava yo-kokeisiin ilmoittautumisen
yhteydessä, mihin reaalikokeeseen tai
-kokeisiin hän osallistuu. Yo-tutkintoon
voi kuulua enintään kaksi ainereali-
koetta, mutta tutkintoa täydentämällä
niitä voi suorittaa rajoituksetta. Aine-
reaalikokeelle on varattu kaksi päivää
yo-kirjoitusaikataulussa, niin että yhdellä
kirjoituskerralla voi osallistua kahden
reaaliaineen kokeeseen (yksi ryhmästä I
ja toinen ryhmästä II).

I RYHMÄ: psykologia, filosofia, historia,
fysiikka, biologia

II RYHMÄ: uskonto, elämäkatsomustie-
to, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede,
terveystieto

Huomaa siis, että sinun on mahdotonta
suorittaa esimerkiksi psykologian ja filo-
sofian kokeita samalla kirjoituskerralla.

Syksyn 2024 ylioppilaskirjoitukset

Yo-info kokeen käytänteistä kaikille syksyn kirjoituksiin osallistuville torstaina 29.8. klo 8.30–9.30.

Kaikki kokeet alkavat klo 9.00 (paikalla oltava klo 8.00)!

ma 16.9.	äidinkieli, lukutaidon koe
ke 18.9.	uskonto, elämäntietomustiето, yhteiskuntaoppi, maantiede, kemia ja terveystieto
pe 20.9.	vieras kieli, pitkä oppimäärä
ma 23.9.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ti 24.9.	psykologia, historia, filosofia, biologia ja fysiikka
to 26.9.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
pe 27.9.	äidinkieli, kirjoitustaidon koe sekä suomi toisena kielenä -koe
ma 30.9.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä
ke 2.10.	saamen äidinkielen koe

Kevään 2025 ylioppilaskirjoitukset

Yo-info
Jokainen kirjoituksiin osallistuva käy **kahdessa** yo-infossa. Toinen on ilmoittautumiseen liittyvä ja toinen yo-kirjoitusten käytäntöjä käsittelevä yo-info. Ilmoittautumiseen liittyvistä infoista valitaan jompikumpi: **to 31.10. klo 8.30–9.30** tai **ti 5.11. klo 8.30–9.30**.

Yo-kirjoitusten käytäntöjä käsittelevä yo-info on kaikille yhteinen. Se pidetään **torstaina 27.2. klo 8.30–9.30**.

Opiskelija ilmoittautuu yo-kirjoituksiin sähköisesti Wilman kautta. RO tarkistaa ilmoittautumisen ja tulostaa lomakkeen, ja opiskelija käy hänen luonaan allekirjoituksellaan vahvistamassa ilmoittautumisensa oikeellisuuden. **Ilman allekirjoitusta ilmoittautuminen ei lähde YTL:ään.**

Ilmoittautuminen päättyy **perjantaina 15.11**. Ryhmänohjaaja palauttaa allekirjoitetut lomakkeet viimeistään **maanantaina 18.11**. kansliaan.

Kaikki kokeet alkavat klo 9.00 (paikalla oltava klo 8.00)!

ti 11.3.	äidinkieli, lukutaidon koe sekä suomi toisena kielenä -koe
to 13.3.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä
pe 14.3.	äidinkieli, kirjoitustaidon koe
ma 17.3.	vieras kieli, pitkä oppimäärä
ke 19.3.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
pe 21.3.	historia, fysiikka, biologia, filosofia, psykologia
ma 24.3.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ke 26.3.	uskonto, elämäntietomustiето, yhteiskuntaoppi, maantiede, kemia, terveystieto
pe 28.3.	saamen äidinkielen koe

Syksyn 2025 ylioppilaskirjoitukset

Yo-infot
Jokainen kirjoituksiin osallistuva käy **kahdessa** yo-infossa. Toinen on ilmoittautumiseen liittyvä ja toinen yo-kirjoitusten käytäntöjä käsittelevä yo-info. Ilmoittautumiseen liittyvistä infoista valitaan jompikumpi: **ti 15.4. klo 8.30–9.30** tai **to 24.4. klo 8.30–9.30**.

Yo-kirjoitusten käytäntöjä käsittelevä yo-info on kaikille yhteinen. Se pidetään **syksyllä 2025** erikseen ilmoitettavana ajankohdana.

Opiskelija ilmoittautuu yo-kirjoituksiin sähköisesti Wilman kautta. RO tarkistaa ilmoittautumisen ja tulostaa lomakkeen, ja opiskelija käy hänen luonaan allekirjoituksellaan vahvistamassa ilmoittautumisensa oikeellisuuden. **Ilman allekirjoitusta ilmoittautuminen ei lähde YTL:ään.**

Ilmoittautuminen päättyy **perjantaina 23.5**. Ryhmänohjaaja palauttaa allekirjoitetut lomakkeet viimeistään **maanantaina 26.5**. kansliaan.

Syksyn 2025 kokeiden päivämääriä ei ollut vielä julkaistu tätä opinto-opasta tehdessä. Ne julkaistaan vähintään vuotta ennen kokeiden alkua osoitteessa <https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/tutkinnon-suorittaminen/koepaivat>.

R.K.

Kallion lukion tuntijako

(LOPS 2021)

oppiaine	pakolliset opinnot								valinnaiset valtakunnalliset ja koulu- tai kaupunkikohtaiset opinnot							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
äidinkieli ja kirjallisuus, ÄI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
kielet																
A-kieli EN	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11					
A-kieli RA, SA, VE, EA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11					
A-kieli RU	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10						
B1-kieli RU	1	2	3	4	5	6	7	8								
B3-kieli RA, SA, VE, IA, EA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10						
B3-kieli RA, SA, VE, IA, EA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10						
matematiikka																
yhteinen opintokokonaisuus, MAY	1															
lyhyt, MAB	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12					
pitkä, MAA	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
ympäristö- ja luonnontieteet																
biologia, BI	1	2	3	4	5	6	7	8								
maantiede, GE	1	2	3	4	5	6										
fysiikka, FY	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13			
kemia, KE	1	2	3	4	5	6	7	8								
humanistis-yhteiskunnalliset tieteet																
filosofia, FI	1	2	3	4	5	6	7	8								
psykologia, PS	1	2	3	4	5	6	7	8								
historia, HI	1	2	3	4	5	6	7	8								
yhteiskuntaoppi, YH	1	2	3	4	5	6										
uskonto/elämäkatsomustieto																
EV.LUT/ORT/ ET	1	2	3	4	5	6	7	8								

terveys tieto, TE	1	2	3	4	5						
taito- ja taideaineet											
liikunta, LI	1	2	3	4	5	6					
musiikki, MU	1	2	3-4	5	6-9	10-12	13-15				
kuvataide, KU	1	2	3	4	5	6					
opinto-ohjaus, OP	1	2	3								
ilmaisutaitoaineet (suoritettava lukion aikana vähintään 24 opintopistettä)											
kirjallinen ilmaisu, KIL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
lavastus, LAV	1	2	3								
media, MED	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
puheilmaisu, PUH	1	2	3	4	5	6	7	8	9		
tanssi, TAN	1	2	3	4	5-7						
teatteri, TEA	1	2	3-5	6	7	8	9	10	11	12	13
valosuunnittelu, VAL	1	2	3	4	5	6	7				
äänisuunnittelu, ÄÄN	1	2	3	4	5	6	7				
erityistehtäväaineiden yhteiset valinnaiset opinnot, ERY	1	2	3	4							

Saadakseen päättötodistuksen opiskelijan on suoritettava 150 opintopistettä, joista valtakunnallisia valinnaisia tulee olla vähintään 20 ja ilmaisutaitoaineita vähintään 24 opintopistettä. Valtioneuvoston asetuksen (955/2002) 8 §:ssä säädetystä pakollisten opintojen määrästä opiskelija voi vähentää 16 opintopistettä. Lukion jokaisen oppiaineen pakollisista opinnoista on kuitenkin suoritettava vähintään puolet.

Huom! Ilmaisutaitoaineissa on tärkeä tarkistaa opetussuunnitelmasta tai lukuvoit-
taisesta kurssiesitteestä, mitkä opintojaksot on opiskeltava ennen kuin muita voi valita
vapaasti.

Musiikissa ja kuvataiteessa pakollisia opintoja on yhteensä kolme opintojaksoa;
jommastakummasta aineesta voi siis suorittaa vain yhden opintojakson.

Hyödynnä tätä taulukkoa opintojesi etenemisen seurantaan: ympyröi kaikki jo
suorittamasi opinnot ja vedä yli ne, joihin käytät pakollisten opintojen vähennysoi-
keuttasi. Jos saat jostain opintojaksosta O-arvosanan, kirjaa puuttuvat osasuoritukset
muistiinpanosivulle (s. 39).

OPINTOTARJOTTIMEN LYHENTEET

Opintotarjotin on nähtävillä Wilmassa.

Lukuohje opintojaksojen tunnuksiin:
esim. **MAA02.3** -> MAA = oppiaine,
02 = opintojakson/moduulin numero
(jotkin opintojaksot koostuvat kahdesta moduulista), 3 = ryhmätunnus.
RUB101.2 -> RU = ruotsi, B1 = kielen taso, 01 = opintojakson/moduulin numero, 2 = ryhmätunnus

Kallion lukion oppiaineet:

ÄI	äidinkieli ja kirjallisuus
ENA	A-englanti
SAA	A-saksa
RAA	A-ranska
VEA	A-venäjä
EAA	A-espanja
RUA	A-ruotsi
RUB1	B-ruotsi
SAB3	B3-saksa
RAB3	B3-ranska
EAB3	B3-espanja
IAB3	B3-italia
VEB3	B3-venäjä
MAA	pitkä matematiikka
MAB	lyhyt matematiikka
MAY	matematiikka, yhteinen opintokokonaisuus

FY	fysiikka
KE	kemia
BI	biologia
GE	maantiede
UE	uskonto (ev.lut.)
UO	uskonto (ort.)
ET	elämäkatsomustieto
FI	filosofia
HI	historia
YH	yhteiskuntaoppi
PS	psykologia
TE	terveystieto
OP	opinto-ohjaus
LI	liikunta
KU	kuvataide
MU	musiikki
KIL	kirjallinen ilmaisu
LAV	lavastus
MED	media
PUH	puheilmaisu
TAN	tanssi
TEA	teatteri
VAL	valosuunnittelu
ÄÄN	äänisuunnittelu

KALLION OPETTAJAT

(etunimi.sukunimi@edu.hel.fi)

Aalto, Jari (JAA, 21B)
Bodson, Alex (ABO, 21C)
Brander, Oscar (OBR, 24E)
Düssel, Natalia (NAD)
Eerolainen, Seikku (SEE)
Harju, Sampo (SAH)

Ihanainen, Maija (MIH)
Jokinen, Risto (RJO, 22A)
Kangas, Kristiina (KKA, 24D)
Karkamo, Tuomas (TUK, 22C)
Kataja, Monja (MKA, 23C)
Kivimäki, Hanna (HAK)
Koivunen, Marjut (MAK)
Kokkonen, Kirsi-Marja (KIL)
Kuivalainen, Maiju (KUI)
Kulmakorpi, Iina (IKU, 23F)
Kähkönen, Heli (HEK, 22B)
Laitinen, Anu (ALA)
Lehtinen, Emilia (ELE)
Meinander, Päivi (PÄM, 24B)
Mutikainen, Ina (IMU, 21A)

historia, yhteiskuntaoppi
liikunta, terveystieto
biologia, maantiede
erityisopetus
opinto-ohjaus
puheilmaisu, taideopetuksen
apulaisrehtori
kuvataide
fysiikka, matematiikka
äidinkieli ja kirjallisuus
matematiikka
äidinkieli ja kirjallisuus
musiikki, äänisuunnittelu
ruotsi
espanja
tanssi
englanti, ranska
ruotsi
opinto-ohjaus
media
englanti
äidinkieli ja kirjallisuus,
kirjallinen ilmaisu

Mäkilä, Ulla (UMA, 24A)
Mäkinen, Ari
Mäkinen, Mirva (MIM)
Mäki-Reinikka, Kasper (MÄK)
Niemi, Ari-Pekka (ANI)
Numminen, Heli (HNU, 24C)
Pasula, Susanna (PAS, 23A)
Peltokukka, Noora (NPE)
Pulliainen, Ukri (UPU, 22E)
Rantamäki, Liisa (LIR, 22D)
Ruisniemi, Jarno (JRU)
Saari, Hanna (HSA, 23D)
(hanna.m.saari@edu.hel.fi)
Sinkkonen, Kati (KAS, 22F)
Toikka, Rinna (RIT)
Toikko, Juulia (JTO, 23B)
Tuominen, Joonas (JOT)
Untamala, Annemari (ANU)
Vuorio-Hellman, Irma (IVU, 23E)
Väntänen, Niina (NIV, 24F)
Werkkomäki, Meri

matematiikka
rehtori
tanssi
kuvataide, lavastus
apulaisrehtori
äidinkieli ja kirjallisuus
kirjallinen ilmaisu
teatteri
filosofia, elämäntutkimus
kemia, matematiikka
opinto-ohjaus
saksa

englanti
puheilmaisu
uskonto
musiikki
teatteri
uskonto, psykologia
historia, yhteiskuntaoppi
puheilmaisu

KALLIOLLE KUKKULALLE...

...ja muita kalliolaisia perinteitä

M.L.

abigaala = potkiaiset eli penkkareita edeltävän päivän iltajuhla, jossa abeja mm. palkitaan erilaisissa kategorioissa ja jossa abivideo saa usein ensi-iltansa (kakkoset järjestelyvastuussa)

avoimet ovet = erityisesti ysiluokkalaisille tarkoitettu mahdollisuus tutustua kouluunne

Kalliolle kukkulalle = kalliolaisten oma kansallislaulu, joka tulee osata laulaa vähintään yhdessä stemmassa

Kallion lukion yo-lakki = ensimmäinen suomalaisen lukion ikioma yo-lakki, jonka sisävuoresta löytyy koulun logo

KirjaKallio = kirjallisen ilmaisun, median ja puhoksen yhteistyöproduktio, joka tekee kirjallisuuden kentällä monipuolista työtä, mm. vastaa Helsingin Kirjamessujen nuortenkirjalavan suomenkielisestä ohjelmasta suunnitteluineen ja toteutuksineen

kirjoituskilpailu = vuosittainen kirjallisen taituruuden mittelo, jossa ansiokkaimmat runot, novellit ja muut palkitaan komeasti

Mäkisen kone = Kallion oma kulttibändi, opettajat elementissään lukuvuoden viimeisessä päivänavauksessa

penkkarit = karnevaali, jossa abit hyvästelevät koulun: abilaulut opettajille, rekat, pukuteema

piirileikit = Kallion ihanimpia perinteitä: koko koulu kokoontuu joulujuhlan jälkeen alasaliin tanssimaan piirileikkejä

puhekilpailu = vuosittainen puhetaidon mittelo, jossa selviää, kuka parhaiten hallitsee vaikuttamisen taidon

päivänavaukset = Kallion perinteistä kuuluisimpia ja tärkeimpiä: show'ta, syvyyttä, tunnetta, puhetta, laulua, draamaa jopa viitenä aamuna viikossa

saippuakuplamarssi = vapunajan rauhanjulistus

sata aamua = abiturienttien päivänavaus, kun heillä on opetusta jäljellä sata päivää

studia generalia = eri alojen huippuvieraita keskustelemassa taiteesta, työstä ja elämästä

tapahtumapäivä = koulumme esittäytyminen huoltajille, ystäville ja tuleville kalliolaisille – tarjolla oppitunteja, esityksiä, kahvia, pullaa ja muuta mukavaa

tervetulojuhla = uusien ykkösten siirtymäriitti todellisiksi kalliolaisiksi pian koulun alkamisen jälkeen

Tiernahenkilöt = kalliolaiset joululomalle lähettävä performanssi – useimmiten perinteitä vahvasti tuulettava versio klassisesta Tiernapoika-esityksestä

vanhat = kakkosten tähtihetki: pukuloistoa ja sulavia askelkuvioita perinteisissä tansseissa

väittelykilpailu = toinen vuosittainen puhetaidon kilpailu, jossa punnitaan perustelu-, yhteistyö- ja esiintymistaitoja

KALLION LUKION JA HELSINGIN KUVATAIDELUKION TUNTIKIERTOKAAVIO

Rivit 6, 7 ja 8 ovat kaikkien kaupungin lukioiden yhteisiä.

	maanantai	tiistai	keskiviikko	torstai	perjantai
8.10–9.25 (8.20–9.35 HKTL)	7 kaupunki	2	4 	1	5
9.25–9.45 (9.35–9.45 HKTL)	välitunti	välitunti	välitunti	välitunti	välitunti
9.45–11.00	6 kaupunki	3 	5	3 	4
11.00–12.00	ruokailu	ruokailu	ruokailu	1. ruokailu RO	ruokailu
				RO	2. ruokailu
12.00–13.15	5	6 kaupunki	JOUSTO 12.00–13.15	6 kaupunki	2
13.15–13.30	välitunti	välitunti	ei välituntia	välitunti	välitunti
13.30–14.45	4 	7 kaupunki	1 13.15–14.30	7 kaupunki	3
14.45–15.00	välitunti	välitunti	välitunti 14.30–14.45	välitunti	välitunti
15.00–16.15	1	8 kaupunki	2 14.45–16.00	8 kaupunki	8 kaupunki
16.15–17.30	*	*	*	*	*